

4.Зебзеєва В. Про форми та методи екологічної освіти дошкільників / В. Зебзеєва // Дошкільне виховання. – 2004. – №7. – С. 45-49. 5.Маршицька В.В. Виховання емоційно-ціннісного ставлення до природи у дітей старшого дошкільного віку: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / В.В. Маршицька. – Київ, 2003. – 186 с.

**Т. М. Гонтова, В. П. Руденко**

## **ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БОТАНІКИ**

Згідно з вимогами нового стандарту вищої освіти України підготовки фахівців-провізорів дисципліна «Фармацевтична ботаніка» є обов'язковою, виконує роль базової біологічної дисципліни для професійно орієнтованої дисципліни «Фармакогнозія» і повинна забезпечити набуття здобувачами вищої освіти таких спеціальних (фахових) компетентностей як вміння ідентифікувати лікарську рослину сировину за морфологічними ознаками в свіжому та висушеному вигляді; визначати тотожність лікарської рослинної сировини за макро- і мікроскопічними ознаками в цільному, різаному та порошкованому вигляді. Для досягнення більш високих інтегративних кінцевих програмних результатів навчання, формуванню яких сприяє дисципліна, і оптимізації процесу її викладання на кафедрі надається особлива увага такому методу навчання як наочний.

Наочність - це ефективний засіб пізнання об'єктивної дійсності, який полегшує пізнавальну діяльність, організує сприйняття та активізує процес запам'ятовування. Принцип наочності сформулював і обґрунтував Я. А. Коменський [1]. Підходів до систематизації наочних засобів досить багато. Відповідно до однієї з класифікацій вони об'єднуються в три групи: 1) об'ємні посібники; 2) друковані посібники; 3) проєкційний матеріал [2].

При викладанні фармацевтичної ботаніки традиційно використовувались такі наочні засоби, як гербарні зразки, роздатковий фіксований і сухий матеріал, таблиці, рисунки, які не втратили актуальність і сьогодні. Для підвищення якості викладання дисципліни і засвоєння теоретичного матеріалу здобувачі вищої освіти на кафедрі розроблені і створені авторські фото-, відео- і аудіоматеріали. На їх основі підготовлені нові навчальні і контролюючі матеріали, лекційні презентації за всіма розділами дисципліни. Презентації, присвячені вивченню розділу «Анатомія рослин», ілюструються виключно кольоровими мікрофото знімками рослинних об'єктів. При розгляді розділу «Морфологія рослин» в презентаціях використовуються авторські фото, які висвітлюють не тільки загальний вигляд органів, а й окремі особливості їх зовнішньої будови, що дуже важливо при знайомстві з рослинною сировиною, визначенню її діагностичних ознак. В презентаціях розділу «Систематики рослин» особлива увага надається демонстрації ознак будови рослин, які є першочерговими при визначенні роду та виду. На практичних заняттях для загального ознайомлення і виконання практичної роботи здобувачі вищої освіти працюють з фотогербарієм, розробленим на кафедрі, який в повній мірі передає діагностичні ознаки рослини та окремих її частин; тематичними добірками, окремими картками навчальних фотоматеріалів, які надають об'єктивну уяву про морфологічну будову вегетативних і генеративних органів, їх різноманіття. Особливо важливе значення використання наочних матеріалів такої якості має для іноземних здобувачів вищої освіти, які, як правило, не знайомі з флорою України. При розгляді окремих тем самостійної роботи з систематики рослин на заняттях демонструються авторські тематичні відеоматеріали, розроблені колективом кафедри для дистанційного курсу «Фармацевтична ботаніка».

В планах кафедри і надалі удосконалювати та усучаснювати наочні засоби, активно впроваджувати їх в якості навчального і контролюючого матеріалу.

### **Список використаних джерел**

- 1.Коменський, Я. А. Велика дидактика. Вибрані педагогічні твори. – М., 1982. – С.302-303.
- 2.Педагогіка: навч. посібник / під ред. П. І. Підкасистого. – М., 2008. – С. 227-228.